

Huvudman

STOCKHOLMS KOMMUN
registrator.utbildning@edu.stockholm.se

Beslut

Datum 2024-12-03
Dnr SI 2024:6315
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av ange skolform Kvarnbyskolan i Stockholms kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast **måndag 3 mars 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stockholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stockholms kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas. Rektorn ska inkomma med de åtgärdsprogram som utarbetats under perioden 2024-12-02 till och med den 2024-02-24. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 2024-03-03 (3 kap. 9 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:6315) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 inlett en tillsyn av Kvarnbyskolan i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kvarnbyskolan följer gällande bestämmelser om garanti för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, särskilt stöd, trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt rast- och lektionsobservationer mellan den 1 och 4 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat planen mot kränkande behandling och omdömen, åtgärdsprogram och anmälningar om kränkande behandling.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Vid intervju uppger lärare hur de arbetar med extra anpassningar. Lärare ger bland annat exempel på muntliga prov istället för skriftliga, prov på elevens modersmål, språkligt stöd, extra instruktioner, bildstöd och tillgång till digitala hjälpmedel i klassrummet.

Särskilt stöd

Lärare uppger i intervju hur de agerar om de ska anmäla en elev till rektorn för utredning av särskilt stöd. En lärare uppger att det finns en färdig "lapp" för anmälan om särskilt stöd som lärarna fyller i där de bland annat anger

vad lärarna har gjort för anpassningar/extra anpassningar och hur lärarna arbetat med eleven i klassrummet. Anmälan lämnas sedan till personal på skolans expedition som i sin tur överlämnar den till elevhälsan i vilken rektorn ingår. Lärarna uppger även att efter anmälan om särskilt stöd sker alltid en utredning av elevens behov av stöd och att lärarna får återkoppling, samt även besked om beslut efter att utredningen är genomförd.

Av intervju med lärare och representanter för elevhälsan framgår att föräldrar och elever inte alltid ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Skolinspektionen har tagit del av 24 åtgärdsprogram, i 19 av dessa framgår att vårdnadshavare inte erbjudits att delta vid utarbetandet. Rektorn bekräftar, vid intervju, att föräldrar inte alltid ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas. Efter att huvudmannen fått ta del av tjänsteanteckning efter besök, uppger huvudmannen att detta är ett utvecklingsområde för skolan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har

överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. (28 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att huvudmannen och skolan uppfyller författningarnas krav när det gäller extra anpassningar samt anmälan och utredning av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i arbetet med åtgärdsprogram.

Av utredningen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare inte alltid ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Detta är en brist.

Områden utan konstaterade brister

Garanti för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att de genomför kartläggningsmaterial i förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Vidare framgår att specialpedagogisk kompetens involveras i arbetet med särskilda bedömningar som genomförs efter behov. Lärarna uppger att arbetet de genomför inom ramen för arbetet med tidiga stödinsatser sker i regelbundna träffar med elevhälsan.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 4 § skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklass och lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

Vidare framgår av 3 kap. 4 a § skollagen att ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter

från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgång

Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid intervju med eleverna framgår att de upplever sig trygga på skolan och känner sig säkra. Eleverna uppger vidare att om det uppstår bråk finns det personal eller rastvakter närvarande som stoppar bråk samt att det alltid finns rastvakter ute på skolgården. Eleverna uppger även att det är studiero vid lektionerna.

Lärare, elevhälsa och rektorn lämnar i intervjuer en samstämmig bild att eleverna vid skolan upplevs som trygga, att det är en god studiero samt att skolan har ett öppet klimat. Vidare uppger lärarna att det finns rastvärdar på alla raster och i övrigt alltid finns vuxna tillhands för eleverna. Skolinspektionens observationer bekräftar den bild av närvarande rastvakter och vuxna på skolgården och i skolan som ges av elever och personal. Lärare har i intervju uppgett att det finns en tydlig lektionsstruktur i alla årskurser och att alla elever vid skolan känner till skolans ordningsregler och dess konsekvenser. Lärarna vid skolan berättar att skolans lärare har fått gå utbildningar om hur de ska bemöta sina elever samt hur de som lärare ska bete sig och ta ansvar för studieron.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Av intervjuer med eleverna framgår det förekommer verbala kränkningar men att vuxennärvaron gör att det alltid finns vuxna där om det uppstår konflikter. Vidare berättar elever om att de talar med personal och lärare om kränkande behandling och om allas lika värde.

Lärarna, elevhälsan och rektorn uppger samstämmigt att lärarna gör en anmälan om de får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Vidare berättar elevhälsan och rektorn att det alltid

sker en utredning efter anmälan och rektorn uppger att alla anmälningar går vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

En personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Beslutet har fattats av utredaren Tonny Johansson.

Utredaren Åsa Olsson har varit föredragande i ärendet.